

prima instanță: L. Gafton
instanța de apel: E. Secieru, I. Guzun, Sv. Leu

2rc-754/14

DECIZIE

24 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Vera Macinskaia
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Întreprinderea Mixtă Combinatul de Carne „Nivali-Prod” Societate cu Răspundere Limitată

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Microcell” împotriva Întreprinderii Mixte Combinatul de Carne „Nivali-Prod” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei

împotriva încheierii Curții de Apel Bender din 18 iulie 2013 prin care a fost restituită Întreprinderii Mixte Combinatul de Carne „Nivali-Prod” Societate cu Răspundere Limitată cererea de apel, pe motiv că apelantul nu a lichidat neajunsurile menționate în încheierea Curții de Apel Bender din 20 iunie 2013 și remisă apelantei cererea de apel cu toate documentele anexate

constată:

La 26 aprilie 2012, SRL „Microcell” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Sembis-Max” cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a indicat că la 14 ianuarie 2011, SRL „Microcell” în conformitate cu contractul de vânzare - cumpărare nr: 14/01-11 încheiat cu SRL „Sembis-Max” a realizat ultimului o sistemă de paletare în valoare de 6900 Dolari SUA, care conform facturii fiscale seria FV 0913402, constituia 79804,06 lei.

Indică că conform p. 3.1 al contractului de vânzare - cumpărare, marfa realizată conform contractului urma a fi achitată în două tranșe: I tranșă în mărime de 40 % din valoarea contractului urma a fi achitată în decurs de 3 zile bancare din momentul încheierii contractului, iar a II tranșă în mărime de 60 % în decurs de 90 zile calendaristice, din momentul încheierii contractului.

Menționează că prima tranșă a fost achitată cu întârziere, iar ce ține de respectarea achitării celei de-a doua tranșe pârâtul nu a achitat-o în termenul prevăzut în contract, ci a achitat-o doar parțial, acumulând o restanță de 25516,57 lei.

Cu referire la p. 8.3. al contractului de vânzare-cumpărare nr: 14/01-11 din 14 ianuarie 2011, indică că în cazul încălcării termenelor și condițiilor de plată,

prevăzute în p. 3.1., cumpărătorul va achita vânzătorului o penalitate în mărime de 0,5 % din suma contractului, pentru fiecare zi de întârziere.

Sustine că la 03 februarie 2012 și apoi repetat la 06 martie 2012 au fost expediate în adresa pârâtului pretenții de a achita integral datoria de 25516,57 lei în decurs de 5 zile, însă pretențiile au fost neglijate.

În temeiul art. 512, 514, 572, 585, art. 619 alin. (1), 624 alin. (4), 668, 753 alin. (1) Cod civil, solicită admiterea cererii, încasarea forțată de la SRL „Sembis-Max” în folosul SRL „Microcell”, datoria de 25561,57 lei, conform facturii fiscale seria FV 0913402, penalitatea de 71820 lei, dobânda de întârziere în sumă de 2605 lei, iar în total 99986,57 lei, precum și cheltuielile de asistență juridică și cheltuielile ce țin de achitarea taxei de stat în mărime de 3000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 16 iulie 2012 a fost încasat de la SRL „Sembis-Max” în beneficiul SRL „Microcell” datoria în sumă de 25561,57 lei, penalitatea în mărime de 71820 lei, dobânda de întârziere 2605 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 6000 lei, iar în total 105986,57 lei.

La 07 septembrie 2012, SRL „Microcell” a depus cerere la Judecătoria Botanica, mun. Chișinău cu solicitarea de a înlocui în pricina civilă respectivă, partea SRL „Sembis-Max” cu ÎM Combinatul de Carne „Nivali-Prod” SRL, care este succesorul de drepturi a acesteia.

La 23 octombrie 2012, ÎM Combinatul de Carne „Nivali-Prod” SRL a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii, a considera întemeiat faptul depășirii termenului declarării apelului și restabilirea lui, casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi hotărâri prin care pricina să fie restituită la o nouă examinare în prima instanță.

La 21 februarie 2013, reprezentantul SRL „Microcell”, avocatul Aureliu Oncea a solicitat trimiterea cauzei la Curtea Supremă de Justiție pentru soluționarea chestiunii cu privire la strămutarea cauzei în altă instanță de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2013 pricina a fost expediată la Curtea Supremă de Justiție pentru examinarea chestiunii de strămutare a pricinii pentru examinarea apelului în altă Curte de Apel.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 04 aprilie 2013 a fost admisă cererea reprezentantului SRL „Microcell” - Aureliu Oncea, cu privire la strămutarea pricinii civile la cererea de chemare în judecată a SRL „Microcell” împotriva „Nivali-Prod” SRL cu privire la încasarea sumei și strămutată pricina pentru judecare Curții de Apel Bender.

Prin încheierea Curții de Apel Bender din 20 iunie 2013 nu s-a dat curs cererii de apel înaintate de către SRL „Nivali-Prod” împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 16 iulie 2012 și comunicat apelantului despre necesitatea de a prezenta dovada de plată a taxei de stat, stabilindu-i termen pentru lichidarea neajunsurilor menționate până la 18 iulie 2013, fiindu-i explicat apelantei că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate și nu va prezenta dovada de plată a taxei de stat în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Bender din 18 iulie 2013 a fost restituită ÎM Combinatul de Carne „Nivali-Prod” SRL cererea de apel, pe motiv că apelantul nu a

lichidat neajunsurile menționate în încheierea Curții de Apel Bender din 20 iunie 2013, fiind remisă apelantei cererea de apel cu toate documentele anexate. A fost explicat ÎM Combinatul de Carne „Nivali-Prod” SRL că restituirea cererii de apel nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași apelant, cu aceeași cerere de apel, împotriva aceleiași hotărâri, cu același obiect și aceleași temeuri, dacă apelantul a lichidat neajunsurile.

La 12 septembrie 2014, ÎM Combinatul de Carne „Nivali-Prod” SRL a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bender din 18 iulie 2013, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii recurate.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată considerând-o ilegală, care limitează accesul la justiție, pasibilă de a fi anulată de către instanța ierarhic superioară.

Menționează că nu a fost înștiințat legal despre existența acestui caz, iar după ce a făcut cunoștință cu hotărârea primei instanțe și nefiind de acord cu aceasta în termenul legal stabilit, SRL „Sembis-Max” a depus cerere de apel în instanța ierarhic superioară.

Indică că prin încheierea CSJ din 04 aprilie 2013, cauza a fost strămutată spre examinare Curții de Apel Bender. Astfel, Curtea de Apel Bender, prin încheierea din 18 iulie 2013 a dispus restituirea cererii de apel declarate de către CC „Sembis-Max” SRL.

Relatează că în această perioadă de timp întreprinderea „Sembis-Max” SRL a fost reorganizată, actualmente purtând denumirea de ÎM CC „Nivali-Prod” SRL, iar executorul judecătoresc, Igor Doroftei a aplicat sechestrul pe conturile întreprinderii, neinformând în baza căror acte a inițiat această procedură.

Afirmă că numai la 09 septembrie 2014, adresându-se către executor, a aflat despre procedura de executare inițiată în baza documentului executoriu emis de Judecătoria Botanica, mun. Chișinău prin care a fost dispusă încasarea de la ÎM CC „Nivali-Prod” SRL către SRL „Microcell” suma de 105986,57 lei.

Astfel, doar la 11 septembrie 2014 a făcut cunoștință cu încheierea Curții de Apel Bender din 18 iulie 2013 cât și cu materialele dosarului.

Relevă că din încheierea respectivă rezultă că instanța își întemeiază poziția, pe faptul că ÎM CC „Nivali-Prod” SRL, nu a achitat până la 18 iulie 2013 taxa de stat pentru depunerea cererii de apel și că la 20 iunie 2013, Curtea de Apel Bender ar fi emis o încheiere prin care nu a dat curs cererii acesteia de apel.

Susține că o asemenea încheiere nici ÎM CC „Nivali-Prod” SRL și nici reprezentantul acesteia nu a primit de la instanța de judecată, nu a făcut cunoștință cu aceasta și nu a știut despre existența ei.

Remarcă că din materialele pricinii nu rezultă că ar fi fost citat pentru ședința de judecată din 20 iunie 2013, iar din procesul-verbal al ședinței de judecată rezultă că ședința a fost amânată la cererea reprezentantului intimatului. Mai mult decât atât, indică că avizul recomandat care este anexat la materialele pricinii nu este semnat de o persoană împuternicită a întreprinderii, iar numărul dosarului înscris pe acest aviz nu corespunde cu numărul pricinii în cauză.

Afirmă recurentul că nu a avut posibilitatea de a lichida neajunsurile sau de a contesta încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel, deoarece nici nu a știut

despre aceasta, iar instanța de judecată fără a acorda apelantului termen de înlăturare a neajunsurilor prin încheierea corespunzătoare, i-a limitat accesul la justiție.

Cu referire la prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, indică că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1), însă, consideră că o asemenea încheiere urma a fi emisă de instanța de judecată doar după respectarea prevederilor art. 368 CPC, ceea ce nu a avut loc în cazul de față.

Cu referire la prevederile art. 4 și 5 alin. (1) CPC precum și conform dispozițiilor art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, consideră că prin încheierea recurată i-a fost încălcat accesul la justiție, or neachitarea taxei de stat nu a fost un capriciu al recurentului ci o imposibilitate obiectivă, la depunerea cererii de apel inițiale, iar la data de 18 iulie 2013, prin faptul neștiinței despre existența încheierii din 20 iunie 2013, prin care Curtea de Apel Bender ar fi acordat termen apelantului pentru înlăturarea neajunsurilor.

Subliniază că nu a fost informat despre necesitatea achitării taxei de stat și se obligă la achitarea acesteia la judecarea cauzei la Curtea de Apel, cât și prezentarea acesteia.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul ca fiind depus cu omiterea termenului de declarare a acestuia din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

După cum denotă actele cauzei, încheierea Curții de Apel Bender prin care a fost restituită Întreprinderii Mixte Combinatul de Carne „Nivali-Prod” Societate cu Răspundere Limitată cererea de apel, pe motiv că apelantul nu a lichidat neajunsurile menționate în încheierea Curții de Apel Bender din 20 iunie 2013 și remisă apelantei cererea de apel cu toate documentele anexate, a fost emisă și pronunțată la 18 iulie 2013.

Tot materialul probator atestă că copia încheierii nominalizate a fost expediată în adresa ÎM CC „Nivali-Prod” SRL la data de 13 august 2013, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire anexată la dosar (f. d. 107).

Cu toate acestea cererea de recurs a fost depusă de către ÎM CC „Nivali-Prod” SRL numai la 12 septembrie 2014, adică peste 1 an și 2 luni, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 427 lit. a) CPC, fără a solicita repunerea în termen.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului, precum că ÎM CC „Nivali-Prod” nu a avut cunoștință despre examinarea pricinii în cauză și nici despre încheierile emise de Curtea de Apel Bender, inclusiv și cea de restituire a cererii de apel.

Or, din materialele pricinii rezultă cu certitudine că cererea de apel împotriva hotărârii Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 16 iulie 2012 a fost depusă anume de ÎM CC „Nivali-Prod” SRL la data de 23 octombrie 2012, fiind semnată de directorul ÎM CC „Nivali-Prod” SRL, Grădinaru S. și nu de „Sembis-Max” SRL, precum se susține în cererea de recurs de către recurent (f. d. 68), astfel încât susținerea că ÎM CC „Nivali-Prod” SRL nu a avut cunoștință despre examinarea pricinii în cauză este una declarativă.

La fel, materialele pricinii denotă cu certitudine că Curtea de Apel Bender a citat în modul corespunzător apelantul ÎM CC „Nivali-Prod” SRL despre ora, ziua și locul examinării apelului declarat, pentru data de 20 iunie 2013, când a fost emisă încheierea de a nu da curs cererii de apel, cât și pentru ședința din 18 iulie 2013, data emiterii încheierii prin care apelul a fost restituit, în legătură cu neîndeplinirea indicațiilor stabilite prin încheierea din 20 iunie 2013, fapt ce rezultă din avizele de recepție anexate la materialele cauzei (f. d. 93, 101),

ÎM CC „Nivali-Prod” SRL, însă, nu s-a prezentat la ședințele instanței de apel și nu a achitat taxa de stat pentru depunerea cererii de apel, deși, și în virtutea legii urma, odată cu depunerea cererii de apel să achite și taxa de stat, fapt ce s-a soldat cu măsurile întreprinse de către instanță în temeiul art. art. 368, 369 CPC.

Pe cale de consecință, instanța de recurs remarcă și faptul că depunând cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe încă la 23 octombrie 2012, prin urmare fiind și cel interesat în soluționarea prezentului litigiului, ÎM CC „Nivali-Prod” SRL avea obligația de a se interesa, la intervale rezonabile de timp, de soarta dosarului și desfășurarea procesului și de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, cauza Ghirea versus Moldova din 26 iunie 2012), de a proteja drepturile sale de acces la instanță, inclusiv și de a depune în termenul legal cererea de recurs, fapt însă ignorat de acesta, ce, în consecință, s-a soldat cu omiterea nejustificată a termenului de declarare a recursului.

Mai mult că, depunând recursul împotriva încheierii Curții de Apel Bender din 18 iulie 2013 peste mai bine de 1 an și 2 luni de zile, recurentul ÎM CC „Nivali-Prod” SRL nu a solicitat repunerea în termen și nu a prezentat careva probe pertinente în vederea justificării omiterii termenului de depunere a recursului, în ordinea stabilită la art. 116 CPC.

Cele descrise denotă cu certitudine că ÎM CC „Nivali-Prod” SRL a făcut abuz de drepturile sale procesuale, ignorând obligația impusă la art. 61 alin. (1) CPC de a se folosi de aceste drepturi cu bună-credință.

În această ordine de idei, instanța de recurs remarcă că admiterea spre examinare a unui recurs tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil, având în vedere că prelungirea nejustificată, chiar și cu o singură zi, a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanțele de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Față de cele ce preced și având în vedere că criticile formulate în recurs sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme

de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins ca fiind depus cu omiterea termenului și menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de Întreprinderea Mixtă Combinatul de Carne „Nivali-Prod” Societate cu Răspundere Limitată ca fiind depus cu omiterea termenului.

Se menține încheierea Curții de Apel Bender din 18 iulie 2013 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Microcell” împotriva Întreprinderii Mixte Combinatul de Carne „Nivali-Prod” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Vera Macinskaia

Dumitru Mardari